

AMLODİPİNE VE DİŞ ETİ HİPERPLAZİSİ

Birsel KAVAKLI*

Fenitoin, siklosporin ve nifedipin gibi ilaçların dişeti hiperplazisi yaptıkları bilinmektedir. Bir kalsiyum kanal blokeri olan amlodipin ile dişeti hiperplazisi görülen bir olgu takdim edilmiştir.

AMLODİPİNE-INDUCED GINGIVAL OVERGROWTH

Gingival overgrowth is a common feature of the use of phenytoin, cyclosporin, and nifedipine. Here, a case of amlodipine-induced gingival overgrowth is reported.

Fenitoin, siklosporin ve kalsiyum kanal blokeri olan nifedipinin hangi mekanizmayla dişeti hiperplazisi yaptığı bilinmemektedir (5). Fenitoin ve siklosporinin yan etkisi olarak oluşan dişeti hiperplazisinin derecesi, bu ilaçların plazma seviyeleri ile ilgili bulunmuştur (3, 4). Ancak nifedipin için böyle bir etki bilinmemektedir (2). Ellis JS ve arkadaşları, nifedipin kullanan dokuz hastada nifedipinin plazma ve gingival sekresyondaki seviyelerini ölçmüşler ve gingival sekresyonda nifedipin konsantrasyonunu plazmadan 13-316 kez fazla bulmuşlardır (1).

Yeni bir kalsiyum antagonisti olan amlodipin'le yapılmış böyle bir çalışma bilinmemektedir. İki ay süreyle antihipertansif olarak amlodipin kullanan bir kadın hastada dişeti hiperplazisi görülmüş, ilgili diş hekimince lokal hiçbir hastalık bulunmadığından bu durum ilaca bağlanmıştır. İlacın kesilmesinden bir ay sonra yapılan kontrolde dişeti hiperplazisinin tamamen düzeldiği gözlenmiştir.

OLGU

G.S., 52 yaşında, beş yıldan beri hipertansiyon yakınması olan bayan hasta iki ay öncesinden başlayarak günde tek doz amlodipin verilmiş. Bu süre sonunda diş etlerinde kabarıklığı farkederek diş hekimine müracaat etmiş. Lokal bir dişeti hastalığı saptanmaması üzerine polikliniğimize baş vuran hastada, bunun kalsiyum antagonistine bağlı olabileceği düşünülerek kalsiyum antagonisti kesilerek, kendisine ACE inhibitörü reçete edilerek bir ay sonra yapılan kontrolde, diş etlerinin tamamen düzeldiği gözlemlendi.

TARTIŞMA

Nifedipin, fenitoin, siklosporin gibi kalsiyum homeostazisini etkileyen ilaçlarla oluşan dişeti hiperplazisinin mekanizması henüz bilinmemekle beraber, Ellis JS ve arkadaşlarının ultrasensitif bir yöntemle nifedipinin diş eti salgısında plazmadakinden daha fazla konsantrasyonda salgılandığını göstermeleri bu konuya açıklık kazandırmıştır. Aynı çalışmada dişeti salgısında ölçülemeyecek oranda nifedipin bulunan iki hastada dişeti hiperplazisi bulunmadığını kaydetmektedirler (1).

Bizim olgumuzda dişeti salgısında amlodipin seviyesi ölçemedik. Ancak ilacın kesilmesinden bir ay sonra hiperplazinin düzelmesi benzer mekanizmayla oluştuğunu telkin etmektedir.

KAYNAKLAR

1. Ellis JS, Seymour RA, Monkman SC, Idle JR. Gingival sequestration of nifedipine-induced gingival overgrowth. *Lancet*. 339: 1382-3, 1992.
2. Ferner RE, Monkman S, Riley J, et al. Pharmacokinetics and toxic effects of nifedipine in massive overdose. *Hum Exp Toxicol*. 9:309-11, 1990.
3. Kapur RN, Girgis S, Little TM, Mosotti RE. Diphenylhydantoin-induced gingival hyperplasia. Its relationship to dose and serum levels. *Dev Med Child Neurol*. 15:483-7, 1973.
4. McGraw T, Lam S, Coates J. Cyclosporin-induced gingival overgrowth. Correlation with dental plaque scores, gingivitis scores and cyclosporin levels in serum and saliva. *Oral Surg*. 64:293-7, 1987.
5. Seymour RA, Heasman PA. Drugs and the periodontium. *J Clin Periodontol*. 15:1-16, 1988.

* Kartal Eğitim ve Araştırma Hastanesi İç Hastalıkları Kliniği Şef Muavini